

След Първата световна война възникват първите цигански хорове и самодейни театрални групи. Активна просветна и културна дейност осъществяват ромските читалища в София, Сливен, Шумен, Варна, Лом и др. през 20-те и 30-те години. През 1919 г. е основана организация на циганите “Египет”, забранена през 1925 г. във връзка с допълнението към Закона за защита на държавата. През 1929 г. в София е създадена нова ромска организация - Мохамеданска национално просветна културна организация “Истикбал” (“Бъдеще”), която през 1933 г. издава вестник “Тербие” (“Възпитание”) - първото и единствено периодично издание на ромите в периода от тяхното заселване по нашите земи до 1946 г. (Томова 1998). След 19-майския преврат през 1934 г. и тази организация е забранена.

Веднага след Освобождението и българските политически партии насочват вниманието си към ромите, които по данни от преброяванията съставляват около 2,5% от българското население. Добре изследвана е дейността на тесните социалисти и комунистите сред текстилните работници в град Сливен (Генов и др. 1961). Многобройни са и примерите за предизборна манипулация на циганското население и включването на негови бедни представители в предизборните шайки през 90-те години на миналия век за сплашване или “анулиране” на политическите конкуренти. Тези факти служат като обосновка за приемането на Закон за изменението на изборителния закон през май 1901 г., когато от изборителни права се лишават циганите нехристияни и онези, които нямат установено местожителство. Прави впечатление, че при парламентарните дебати против това дискриминационно изменение на изборителния закон се изказват само двама депутати - Янко Забунов (БЗНС) и Тодор Влайков (Демократическа партия). Д. Петков също признава, че то влиза в противоречие с конституцията, но в последна сметка законът е приет с огромно мнозинство и е в сила до 1908 г. (Стенографически... 1901).

От 1940 г. циганите в България стават жертва на редица дискриминационни действия. Забранено им е да посещават централните райони на столицата и големите градове, да ползват услугите на градския транспорт. Хранителните им дажби са силно намалени в сравнение с тези на останалото българско население, по-малки са дори от тези на евреите,